УДК 657.6

О.М.Горбачова. І. А. Олійник

# ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ

*У статті розглянуто основні критичні питання організації облікового процесу та визначено шляхи удосконалення організації обліку запасів на підприємстві.*

*Ключові слова: запаси.облік, прибуток, фінансовий результат.* *В статье рассмотрены основные критические вопросы организации учетного процесса и определены пути усовершенствования организации учета запасов на предприятии.*

*Ключевые сіова: запасы, учет, прибыль, финансовый результат.*

*The article describes the main critical issues of the accounting process and identified ways to improve the organization of inventory on the company.*

*Keywords: inventory.accounting, profit financial result.*

**Постановка проблеми.** Україна знаходиться на етапі удосконалення ринкових умов господарювання, **що** вимагає докорінних змін у функціонуванні господарського механізму та гармонізації інтересів усіх зацікавлених сторін. Від того, наскільки ефективно використовуються наявні запаси залежать загальні результати роботи підприємства. Ринкова економіка стимулює підприємства до впровадження нової техніки та технологій, розширює можливості щодо використання нових фінансових інструментів та механізмів, проте на практиці виникає проблема щодо реальності їх застосування. Перш за все це обумовлено повною відсутністю або нестачею власних обігових коштів, низькою ліквідністю актинів, застарілою матеріально-технічною базою, на утримання якої витрати перевищують наявні прибутки, та, звичайно., недосконалою законодавчою базою, що в тій чи іншій мірі регламентує діяльність підприємств. Саме тому особливо актуальними є дослідження проблемних питань обліку запгісів підприємств і напрямків їх удосконалення. Від вирішення цієї проблеми залежить місце підприємства в економіці, його фінансовий стан, конкурентоспроможність на ринку. Запаси є вагомою частиною активів підприємства, вони займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності, саме тому питання раціональності та ефективності їх обліку є досить актуальним у **наш** час.

Аналіз **основних** досліджень **та** публікацій. Проблематикою організації з питань запасів, його змісту можливостей займалася велика кількість значних вчених, з метою спростити систему організації обліку

запасів для отримання максимальних прибутків. Вагомий внесок в теоретичну розробку проблем організації і ведення бухгалтерського обліку виробничих запасів внесли вітчизняні вчені М.Т.Білуха, Ф.Ф.Бутинець, Б. І.Валуев, А.М.Герасимович, В.П.Заагородній, М.В.Кужельний, А.М.Кузьмиьський, Г.Г.Кирейцев, В.Г.Лінник, П.П.Німчинов, Ю.І.Осадчий та **інші.** У наукових публікаціях вчені досліджували методи обліку та оцінки виробничих запасів на національному рівні, однак питання оцінки виробничих запасів на міжнародному рівні та запозичення Україною передового світового досвіду в даній сфері залишається і досі не розкритим достатньою мірою.

**Негзирішені** раніше **частини** загальної проблеми. Одним із основних, найскладніших та проблемних питань методології нової системи бухгалтерського обліку є правильне та раціональне відображення в бухобліку первісної вартості (фактичної собівартості) запасів, визначення та відображення в синтетичному й аналітичному обліку фактичної собівартості малоцінних швидкозношувальних предметів, витрачених на виробництво продукції (робіт, послуг).

Слід зазначити, що в умовах нестабільності ринку, яка виражається в досить значних коливаннях цін, оцінка запасів за вартістю їх придбання не є **об**'єктивною. Саме тому зарубіжна практика обліку **і** звітності виробила достатньо ефективні способи вирішення такої проблеми.

**Постановка завдання.** Метою даної роботи є дослідження особливостей **і** тенденцій функціонування системи виробничих запасів на підприємстві, вивчення можливих варіантів розвитку підприємства за рахунок вдалого використання обліку запасів. **Виклад основного**

матеріалу. Починаючи з 1 січня 2000 року, в Україні набрали чинності Національні стандарти бухгалтерського обліку (НП(С)БО). Введення Національних стандартів обумовило низку змін у веденні бухгалтерського **обліку** взагалі та складанні фінансової звітності зокрема. Однією з характерних відмінностей нових принципів бухгалтерського обліку від ведення бухгалтерського обліку за старими нормами є відмінність оцінки та обліку запасів. Власне, запаси заслуговують на особливу увагу хоча **б** тому, що, по-перше, у багатьох підприємств вони складають значну частину активів, а по-друге, оцінка запасів впливає як на валюту балансу, так **і** на собівартість виготовленої продукції і, як наслідок, на визначення фінансового результату діяльності.

Перш за все, слід відмітити, що новим є саме поняття «запаси». Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 запаси ~ це активи, які утримуються для подальшого продажу або споживання у процесі виробництва продукції (робіт, послуг) та для адміністративних цілей чи перебувають у процесі виробництва (незавершеного виробництва) з метою наступного продажу готової продукції.[2]

Відповідно до П(С)БС) 9 запаси визнаються активами, коли їх вартість можна достовірно визначити та коли у майбутньому підприємство може отримати економічні вигоди в результаті їх використання. Цей момент є дуже суттєвим під час оцінки будь-якого бізнесу, оскільки аналітик може бути впевнений, що в балансі не показані товарно-матеріальні цінності(ТМЦ), що не принесуть ніякої користі підприємству (не можуть бути реалізовані чи використані за призначенням). Запаси, що не можуть бути визнані активами підприємства, списуються на операційні витрати звітного періоду (раніше такі ТМЦ продовжували обліковуватися на балансі підприємства як запаси).

В умовах жорсткої конкуренції між підприємствами більше шансів на перемогу має той, хто в будь-який момент може чітко уявити, шо підприємство має, які матеріальні активи, які матеріальні цінності t на складі і в якому обсязі слід здійснювати подальше їх придбання та використання. Ефективне вирішення цих питань неможливе без використання систем автоматизації діяльності підприємства в цілому та бухгалгерського обліку зокрема.

П(С)БО 9 "Запаси" детально регламентує загальні принципи організації бухгалтерського обліку запасів і по-новому вирішує питання визначення та обліку первісної (балансової) вартості запасів, що сприятиме об'єктивному відображенню в бухгалтерському обліку фактичної собівартості використаних запасів, точному визначенню фінансових результатів господарсько-фінансової **діяльності** підприємств.

Інструкція про застосування Плану рахунків не встановлює порядку обліку витрат на купівлю, доставку та доведення запасів до придатного для використання стану, які згідно з пунктами 8, 9 П(С)БО 9 "Запаси" мають входити до первісної (балансової) вартості придбаних підприємством товарно-матеріальних цінностей.

Найбільш раціональним с облік запасів за договірними купівельними цінами з окремим аналітичним обліком витрат на купівлю, доставку запасів і доведення їх до придатного для використання стану. Тільки наприкінці місяця такі витрати мають включатися за спеціальним розрахунком до фактичної собівартості запасів, використаних на виробництво продукції (виконання робіт, надання послуг), або до фактичної собівартості реалізованих цінностей. Розрахунок слід складати у порядку, встановленому пунктом 9 П(С)БО 9 "Запаси" для списання тільки транспортно-заготівельних витрат.

Порядок ведення аналітичного обліку Інструкцією також не визначений. Проте у ній зазначено, що аналітичний облік ведеться за місцями зберігання та однорідними групами, що завдає деякі труднощі.

При обліку запасів в першу чергу слід звернути не на методологію обліку (під якою розуміється рознесення залишків по облікових реєстрах), а на їх оцінку (переоцінку). Необхідність оцінки та переоцінки запасів

пояснюється низкою причин. Так, якщо однорідне паливо протягом звітного періоду купувалося за різними цінами, то як розподілити вартість використаного палива і того, що залишилося у запасі? Або якщо ринкові ціни на паливо знизились, то чи буде достовірною звітність, в якій паливо показано за вартістю придбання? Такі та подібні питання вимагають оцінювати паливо під час його надходження, вибуття та на дату складання балансу, які, в свою чергу, мають свої характерні особливості. Логічно би було почати з надходження палива.

В усіх випадках у момент надходження паливо повинно бути оцінено за початковою вартістю, і для кожного випадку надходження необхідно знати, що с початковою вартістю і як її визначити.

Коли паливо було придбано за грошеві кошти, то справедливо було б його обліковувати за собівартістю придбання, що і регламентується НП(С)БО. Ця вартість включає в себе витрати, пов'язані з придбанням палива та доведенням його до такого стану, в якому воно придатне до використання.

Одержане безоплатно паливо відповідно до НП(С)БО обліковується за справедливою вартістю (нове поняття у вітчизняному бухгалтерському обліку). Справедлива вартість - це сума, за якою може бути здійснено обмін активу або оплату зобов'язання у результаті операції між поінформованими, зацікавленими і незалежними сторонами.[2] Це твердження дещо віддає ідеалізмом, проте одночасно дає можливість підприємству оперувати оцінкою запасів (у даному випадку — в розумних межах). При цьому не слід забувати, що таке надходження повинно бути відображене у складі доходів від операційної діяльності (оскільки паливо використовується протягом операційного циклу, хоча, можливо, це і не зовсім вірно).

Коли ж паливо були придбане в результаті обміну на інші ТМЦ, оцінка його залежить від того, чи здійснюється обмін подібних чи неподібних активів (тобто на паливо чи інші ТМЦ). У випадку обміну на паливо дохід від операції не визнається. Вважається, що замість одного активу було одержано його еквівалент (тобто його замінили таким самим активом). При цьому активи, що обмінюються, можуть мати різну балансову, але однакову справедливу вартість. Якщо паливо придбане за бартером в обмін на неподібні активи (наприклад, основні засоби), то початкова вартість придбаного палива дорівнює справедливій вартості переданого палива, збільшеного (зменшеного) на суму грошових коштів або їх еквівалента, яка була передана (одержана) у процесі обміну. Навіть якщо балансова вартість вища за справедливу вартість, все одно на балансі паливо повинно обліковуватись за справедливою вартістю. У такому випадку різниця між балансовою і справедливою вартістю переданого палива включається до виїрат звітною періоду.

Обираючи методи обліку запасів, слід пам'ятати, що зміна облікової політики повинна бути обгрунтованою і можлива лише у тому випадку, коли

така зміна буде найбільш повно і достовірно відображати специфіку діяльності підприємства (оскільки причини її зміни згідно з вимогами П(С)БО вказуються у примітках до звітності, а якщо і не вказуються, то саме існування змін може насторожити користувачів). До того ж на підприємстві можуть застосовуватись різні методи оцінки для різних груп запасів

В момент придбання запаси обліковуються за початковою вартістю. Методи оцінки запасів застосовуються для визначення собівартості запасів, що списуються, і не впливають на їх початкову вартість. Проте П(С)БО 9 вказує на необхідність відображення у балансі запасів за найменшою з дзох оцінок - початкової вартості або чистої вартості реалізації.[2] Очевидно, шо така вимога покликана необхідністю застосування принципу обачності, відповідно до якого активи або дохід не повинні бути завищеними, а зобов'язання або втрати - заниженими. Виникає новий термін - чиста вартість реалізації запасів. Чиста вартість реалізації запасів - це сума, яку очікується отримати при реалізації запасів в умовах звичайної діяльності: за вирахуванням ймовірних витрат на завершення виробництва запасів і їх реалізацію. Це означає, що чиста вартість реалізації відповідає ринковій вартості запасів за мінусом витрат, яких підприємство зазнає у процесі підготовки їх до реалізації, а також безпосередньо при реалізації. Застарілі та ушкоджені ТМЦ часто мають чисту реалізаційну вартість набагато нижчу за їх початкову вартість. Проте подібна ситуація може виникнути не обов'язково при пошкодженні ТМЦ. Швидкі технологічні зміни сприяють швидкому моральному старінню активів. Вимога відображення у звітності запасів за найменшою з початкової і ринкової вартості базується на припущенні, шо якщо ціна товару впала, то, відповідно, знизиться і його продажна вартість. Проте запаси можуть уцінюватися не тільки у зв'язку із втратою первинної якості. Запаси повинні бути уцінені і відображені в обліку та звітності за чистою вартістю реалізації у випадку, якщо на дату складання балансу знизилась ціна їх реалізації. Уцінка запасів буде проводитися також у випадку, якщо зросли очікувані витрати на їх збут. Чиста вартість реалізації повинна визначатися за кожною одиницею (тобто однорідною групою) запасів шляхом вирахування, як уже зазначаюся вище, з очікуваної ціни реалізації очікуваних витрат на завершення виробництва та збут.

Таким чином, переоцінка запасів повинна проводитися на дату складання балансу. Оскільки така переоцінка потребує досить значних затрат часу, то здійснення її поквартальне не має сенсу, тому доцільно проводи г и таку переоцінку по закінченні календарного року (при складанні річної звітності). У зазначений термін підприємство проведе інвентаризацію. Ті запаси, яких немає у наявності, будуть списані з балансу як неіснуючі і віднесені на витрати поточного року, а за запасами, що залишились, повинна проводитися відповідна переоцінка. Проте такий розрахунок буде також проводитись у випадку необхідності уцінити окремі види палива.

Слід зазначити, що, як правило, ціни реалізації ростуть (внаслідок інфляційних процесів). Отже, відповідно, уцінка до чистої вартості реалізації буде проводитися за тими видами, які втратили початкову якість, тому підлягають уцінці до можливої ціни реалізації, решта ж товарів буде обліковуватися за початковою вартістю. На кінець кожного наступного періоду (звітного року) робиться нова оцінка чистої вартості реалізації, яка порівнюється з початковою вартістю і з балансовою. У разі, якщо зросла чиста вартість реалізації, на суму збільшення чистої реалізації у межах суми попередньої уцінки сторнується запис про попереднє зменшення вартості.

Таким чином, новою балансовою вартістю є найнижча з оцінок - собівартість або переглянута чиста вартість реалізації. Тобто дооцінка запасів можлива тільки до рівня початкової вартості у випадку, якщо ринкова вартість таких запасів спочатку знизилась (і запаси були уцінені), а потім збільшилась. У випадку, якщо чиста вартість реалізації запасів, які були уцінені, згодом зросла і перевищила їх собівартість, оцінка запасів проводиться на рівні їх початкової вартості, Отже, як можна бачити з наведеною вище, внаслідок уведення у НП(С)БО принципу обережності, внаслідок переоцінки запасів їх балансова вартість може швидше зменшуватись і лише в деяких випадках зростати. Коли підприємство використовує один з методів LIFO чи FIFO. Адже в П(С)БО 9 вказано: «вартість залишку запасів на кінець звітного місяця визначається за собівартістю останніх за часом надходження запасів» (метод FIFO), а якщо їх чиста вартість реалізації на кінець року (кварталу, місяця - в залежності від дати переоцінки) стала нижче за балансову, то тут виникає можливість маніпулювання балансовою вартістю запасів (до того ж чисту вартість регшізації, по суті, визначає саме підприємство).

Отже, після проведеної переоцінки, незважаючи на те, який метод оцінки запасів при їх вибутті застосовується на підприємстві, собівартість запасів при їх реалізації буде відзначатися виходячи з їх балансової вартості (балансова вартість буде дорівнювати чистій вартості реалізації, якщо товар був уцінений, і початковій вартості, якщо товар не уцінювався). Проте слід наголосити, шо сума уцінки повинна бути відображена у примітках до фінансової звітності, тому необхідно навести обґрунтування такої уцінки (це залежить від мети підприємства, адже в класичній зарубіжній бухгалтерській теорії (яку ми активно переймаємо сьогодні) прийнято вважати, що підприємство, оприлюднюючи звітність, хоча б потенційно розраховує на інвестора, кредитора, майбутнього партнера. Оцінка запасів вимагає підвищеної уваги ще й тому, що їх балансова вартість використовується при розрахунках фінансового стану підприємства (показники ліквідності, платоспроможності). Тому потрібно враховувати такий момент, якщо підприємство має на меті залучення додаткових партнерів.

**Висновки та перспективи подальших** досліджень. Отже, взявши до уваги думки різних авторів, можна стверджувати, що виробничі запаси відіграють велику роль у ефективності господарської діяльності підприємсгв.Господарська діяльність підприємства включає використання значних виробничих запасів. Виробничі запаси посідають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат підприємства різних сфер діяльності. Від правильності ведення обліку запасів залежить достовірність даних про отриманий підприємством прибуток та збереження самих запасів. Облік запасів ведеться в натуральному та грошовому вимірниках. Існують різні методи оцінки запасів, кожен з яких має свої переваги та недоліки, тому є дуже важливо вибрати той **метод,** за яким можна найточніше провести оцінку запасів, залежно від діяльності підприємства. У зв'язку з цим виникає ряд проблем в організації управління виробничими запасами та їхнього облікового забезпечення. Тому від правильності розрахунку оцінки запасів буде залежить подальша роботи підприємства.

**Список використаних джерсі:**

1. Гончарук В.і. Проблеми обліку виробничих запасів Збірник друкованих студентських наукових праць. 2010
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» від 20 жовтня 1999 р. № 246
3. І Іриймачок О. М. Облік виробничих запасів і аналіз ефек-тивності їх використання: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.04 / О.М. Приймачок: Київ. нац. екон. ун-т. - К., 2005. - 19 с.
4. Понлюйко А. М. Облік і аналіз використання виробничих запасів: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.04 / А. М. Поплюйко: Київ. нац. екон. ун-т. - К., 2003. - 17 с.

O. M. Gorbachova, I. A. Oliynyk

# WAYS TO IMPROVE INVENTORY ACCOUNTING

*The article examines the main critical issue:; of accounting process and identifies ways of improving inventory accounting at the enterprise.*

*Keywords: inventory, accounting, profit, financial result*

Formulation of the problem. Ukraine is in the process of market conditions improvement that requites radical changes in the functioning of the economic mechanism and harmonizing the interests of everybody involved. The overall results of the company depend on how effectively the existing reserves are used. Market economy is an incentive to introduce new techniques and technológ'cs, it broadens the possibilities of using new financial instruments and mechanisms, but in practice there is a problem about the reality of their application.

First of al! this is due to a complete lack or shortage of working capital, low assets liquidity, obsolete logistics with costs that exceed available revenues, and, of course, imperfect legal regulations that impact businesses.

That is why the accounting for inventories research and areas of its improvement is a relevant issue. Solving this problem contributes business position in the economy, financial situation, market competitiveness. Inventories are a Significant part of assets, they have a special place in the property and a dominant position in the structure of expenses of various fields, that is why the accounting rationality and effectiveness is still relevant today.

Research and publications analysis. A large number of major scientists worked on the subject of reserves, its contents and opportunities, in order to simplify the system of accounting fo;r inventories; to maximize profits.

A significant contribution to the development of theoretical problems of inventory accounting have have made M.T.Biluha, F.F.Butynets, B.I.Valuyev. A.M.Herasymovych, V.P.Zavhorodniy, NV Kuzhelnyy, A.M.Kuzmynskyy. H.H.Kyreytsev, V.H.Linnyk, P.P.Nimchynov, Y.l.Osadchyy and others.

In scientific publications, researchers studied methods of inventory calculation and assessment at the national level, but the assessment of inventor)/ at the international level and Ukraine's advanced world experience in this area borrowing is still not sufficiently disclosed.

Unsolved aspects of the problem. One of the main and most difficult issues of the new accounting system methodology - correct and rational initial value (actual cost) inventory reflection in the accounting, the actual cost of low-value item, spent on the production of goods (works, services), identification and recording in synthetic and analytical account.

It should be noted, that in unstable market, which is reflected in very significant price fluctuations, the evaluation of the acquisition cost is not objective.

That is why foreign accounting and reporting practices developed sufficiently effective ways to solve this problem.

**Formulation of the article aim.** The aim of this work is to study the characteristics and trends of the inventory system in the company, examine options of the company through successful using of inventory accounting.

**The main material of research.** Since 1 January 2000, Ukrainian National Accounting Standards (NP (S)) were introduced. The introduction of national standards has caused a number of changes in the general accounting conducting and financial reporting in particular.

One of the characteristic differences of new the accounting guidance on accounting from the old ones are the differences in estimates and accounting for inventories. Actually, reserves deserve special attention, because, firstly, in a lot of firms they are a part of substantial assets, and secondly, reserves evaluation effects both on the currency balance and on the cost of manufactured products and, consequently, the determination of financial results.

First of all, it should be noted that the concept of «reserves>- has become a new one. According to the Accounting Regulation 9 (standard), stocks are assets held for sale or consumption in the production of goods (works, services) and for administrative purposes or those that are in the production process (unfinished production) for further finished products sale. [2]

According to P(C) BU 9, stocks are identified as assets when their cost can be measured reliably and if in the future a company can receive economic benefits resulting from their use.

This point is very important when evaluating any business because the analyst can be sure that the balance does not show low-cost reserves, which will not bring any benefit to the enterprise (can not be sold or used for other purposes). Stocks that can not be recognized as assets, become expensed as transaction costs in the current period (before such low-cost reserves continued to be recorded on the balance sheet as inventories).

In a competitive environment among enterprises, the better chance of winning has the one who at any moment may imagine what the company has, what tangible assets are there and whal acquisition and their usage should be done. An effective resolution of these issues is impossible without the use of automation of the company in general and accounting in particular.

P (S) 9 «lnventories» regulates the general principles of resetves accounting in detail, re-defines and decides the issue of initial stocks value accounling, which will properly reflect an actual cost of inventories in the accounting, a precise definition of financial results of economic and financial activity.

Instructions on the use of Chart of Accounts does not specify the expenditure on the purchase, delivery and inventories to a suitable condition accounting, which, in accordance with paragraphs 8, 9 of P (S) 9 «Reserves» are included in the initial value of the purchased material values.

The most rational is the account of stocks at a bargain purchase prices with a certain analytical account of the cost of inventory buying, bringing, and making a suitable condition for use. Only at the end of the month the following costs should be included into a special calculation of the actual cost of inventory used in the production of goods (work, services), or into the actual cost of the realized values. The calculation shall be prepared in the manner, prescribed by paragraph 9 P(S) 9 «Invcntories» to write off only transport and procurement costs.

The procedure of analytical accounting is also riot defined by the Instruction. However, it notes that the analytical accounting is based on the storage and homogeneous groups, that causes some difficulties.

In the inventory accounting the first place should be noted not for the accounting methodology (which includes the diversity register balances), but for their assessment (reassessment).

The need for the assessment and reassessment of stocks is due to a number of reasons. Thus, if a uniform fuel during the reporting period is purchased at different prices, how to distribute the cost used fuel and what the one that is left in stock? Or if market prices for fuel are declined, would the statement be correct, which states the fuel at the acquisition price?

These and similar questions need to estimate fuel during its receipt, disposal at the balance sheet, which, in turn, have their own characteristics. It would be logical to start with a fuel receipt.

In all cases, at the time of receipt, fuel should be evaluated by the initial value, and for each case we need to know what the initial value is and how to define it.

When t!ie fuel was purchased for cash, then it would be the fair to account it for the acquisition cost, which is regulated by National Accounting Standards P(C)BU. This price includes the costs associaled with the purchase of fuel and bringing il to tine point where it is suitable for the use.

Free fuel receiving in accordance with NP (S) is stated at fair value (a new concept in the national accounting). A fair value is the amount for which an asset or liability can be exchanged in a payment transaction between informed, willing patties. [2] This statement hass little idealism, but at the same time it enables the company lo opierate stock assessment (in this case - within reason). It should not be forgotten that such revenues should be reflected as revenue from operating activities (as fuel is used for operating cycle, though perhaps it is not really true).

When the fuel is purchased in exchange for other commodities and materials, its rating depends on whether this isthe exchange of similar or dissimilar assets (i.e. fuel or other materials). In the case of exchange for fuel, revenue from the operation is not recognized. It is believed that instead of an asset an equivalent has been obtained (it was replaced by the same asset).

Thus the assets that are exchanged may have a different balance, but equally fair value. If the fuel is purchased by barter in exchange for dissimilar assets (such

as fixed assets), then the initial cost of purchased fuel equals the fair value of the transferred fuel, increased (reduced) by the amount of cash or cash equivalents, which was transmitted (received) during the exchange.

Even if the balance value is bigger that the fair one is, still fuel is accounted at fair value in the book. In this case, the difference between the balance and fair value of the fuel is included in the cost reporting period.

Choosing inventory accounting methods, one should remember that change in accounting policy should be reasonable and possible only when the change fully and accurately reflect the specifics of the company (as causes of change in accordance with the requirements of P (S) are indicated in the notes lo the accounts, and if not specified, the very existence of the changes can alert users). In addition, the company can apply different valuation methods for different groups of reserves.

At the time of purchase inventoris are carried at the original cost. Inventory evaluation methods are used to assign costs to inventories written off, and do not affect their original cost.

However, P(C) BU 9 points the need to reflect the balance of inventories at the lower of the two ratings - initial cost or net realization value. f2] It is obvious that such a requirement is designed to apply the principle of prudence, whereby assets or income should not be overstated, and liabilities or expenses - understated. There is a new term - the net realization value of inventories.

Net realization value of inventories - is the amount expected to be received in the inventory implementation in the normal course of business, minus costs of inventories production completion and their implementation.

This means that the net realization value corresponds to the market value of stocks minus the costs which the company is undergoing in the process of preparing them for sale, as well as directly in their implementation.

Outdated and damaged materials often have much lower net realizable value than their original cost. However, this situation may not necessarily in damaging TMC.

Rapid technological changes contribute to the rapid depreciation of assets. The requirement to report inventories at the lower from the initial cost and market cost, assumes'that if the price of goods fell, then, respectively, its selling price is reduced.

However, stocks may be be prices lower not only due to the loss of original quality. Inventories should be discounted and reflected in the accounting and reporting at net realization value, if their selling prices have decreased at the balance sheet date. Inventory discounts will be conducted as if the anticipated increased costs of sales.

Net realizable value should be determined for each unit (ie homogeneous group) by deducting reserves, as noted above, the expected selling price estimated costs of completion and selling.

Thus, the reserves revaluation must be held on the date of a balance sheet. Si ice this re-evaluation is time-consuming, its quarterly implementation makes no sense, so it makes sense to conduct such re-evaluation at the end of the calendar year (in the preparation of annual accounts).

During this time the company will conduct an inventory process. Those stocks not available would be derecognised as non-existent and charged to expenses of the current year, and the reserves that remain shall be reassessmented. However, this calculation will also be conducted if certain types of fuel are to be discounted.

It should be noted that, as a rule, selling prices rise (due to inflationary processes). So. accordingly, discounting to net realization value will be for those types that have lost the original quality, so they are due to discount to a possible selling price; Ihe remaining goods will be recorded at the original cost.

At the end of each subsequent period (financial year) a new assessment of net realizable value is made, which is compared to the initial and the balance value, if the net realization value increases, in the amount of net realization in the amount of previous discount, there will be a record of previous cost reduction.

Thus, the new balance amount is the lowest estimate - the cost and or revised net realization value. That revaluation reserves is available only to the level of the initial value, if the market value of such inventory initially dropped (and the stocks were discounted) and then increased.

If the discounted inventory net realization value subsequently increased and exceeded their costs, evaluation is carried at their original cost. So, as you can see from the above, as a result of administration of NP (S) the precautionary principle, as a result of inventory revaluation, its balance value may decrease and, in some cases, increase.

When the company uses LIFO or FIFO method. After all, P (S) 9 reads: « inventory balance cost at the end of the month is determined by the cost of the most recent revenue reserves» (FIFO method), and if their net realization value at end of year (quarter, month - depending on the date revaluation) was lower than the balance one, there is a possibility of manipulating the carrying amount of inventories (besides the company, in fact, defines net realization value).

So, after reassessment is conducted, nevertheless what inventory valuation method ai their disposal is used at the enterprise, the cost of inventory in their implementation will be marked according to their book value (book value will be equal to the net realizable value, if the product has been discounted, and to the initial value if a product is not discounted).

However, it should be stressed that the amount of reduction should be reflected in the notes, so you need to give justification for the markdown (depending on the purpose of the enterprise, as in the classical theory of foreign accounting (which we actively adopt today) it is assumed that the enterprise, by

publishing reports, at least potentially expects for an investor, creditor or future partner.

Inventory assessment still requires more attention because its balance value is used in the calculation of the financial situation of the company (liquidity, solvency). Therefore, we must consider this situation when the company aims to attract additional partners

**Conclusions and further research.** Thus, taking into account the views of different authors, it can be argued that inventories play an important role in the efficiency of enterprise economic activity.

Economic activity of the company includes large inventory use. Inventories occupy a special place in the property and a dominant position in the enterprise cost structure of different areas.

The correctness of inventories accounting depends on the accuracy of the resulting profits now and saves most stocks. Inventory accounting is made in physical and monetary evaluations.

There are various methods of stock assessment, each of which has its advantages and disadvantages, so it is very important to choose the method by which you can most accurately assess reserves, depending on the **enterprise.**

In this regard, a number of problems in the management of inventory end their accounting rise. Therefore, the accuracy of the inventory calculation dependss ongoing activity of the enterprise.